

การศึกษา ตีความและถอดรหัสคำสอนของหลวงปู่สรวง เทวดาเล่นดิน*

Studying, Interpreting and Deciphering the Teachings of

Luang Pu Suang, The Angel Playing on The Soil

¹มานพ นักการเรือน, ²วิญญู กินะเสน, ³บานชื่น นักการเรือน และ ⁴ฉัฐสุภางค์ สารมาศ

¹Manop Nakkanrian, ²Winyou Kinasen, ³Banchuen Nakkanrian

and ⁴Chatsuphang Saramart

^{1,2,3,4}มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

^{1,2,3,4}Mahamakut Buddhist University, Sirindhornrajavidyalaya Campus, Thailand.

¹Corresponding Author's Email: mnakkarreiyn@gmail.com

บทวามวิชาการ

บทคัดย่อ

บทวามวิชาการนี้ศึกษาประวัติความเป็นมา และคำสอนทั้งที่เป็นแกนหลักและปณิกะ เป็นปริศนาธรรมและที่แฝงไว้ในบทสาธยายมนต์ ซึ่งมีอยู่อย่างกระจัดกระจาย แต่ยังไม่ได้จัดเป็นระบบของหลวงปู่สรวง เทวดาเล่นดิน ในลักษณะของตีความและถอดรหัสให้เป็นไปในทางธรรม เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนที่ศรัทธาในแนวทางของท่าน

ผลการศึกษา พบว่า ประวัติความเป็นมา หลวงปู่สรวง เป็นพระภิกษุชาวกัมพูชา เป็นสามัญชน ได้เดินทางเข้ามาในประเทศไทยนานแล้ว ไม่มีใครทราบถึงประวัติที่แท้จริงของท่านได้ พฤติกรรมบางอย่างทำให้คนที่มองดูหลวงปู่แบบผิวเผิน มองไม่ออกว่าท่านเป็นพระภิกษุ หรือ ฆราวาส หรือฤๅษีดาบส จึงกลายเป็นข้อถกเถียงกัน

คำสอนซึ่งเป็นแกนหลักและปณิกะ มีเนื้อหาครอบคลุมบุญกิริยาวัตถุทั้ง 3 คือ ทานมัย สीलมัย และภาวนามัย คำสอนที่เป็นปริศนาธรรม มุ่งเน้นไปที่การปฏิบัติกรรมฐาน ความสัมพันธ์ทางสังคม เศรษฐกิจ และความเจริญก้าวหน้ารุ่งเรืองในชีวิต ส่วนคำสอนที่แฝงไว้ในบทสาธยายมนต์ เป็นการบูชาพระพุทธเจ้า 5 พระองค์ในภัทรกัปนี้ การบูชาพระรัตนตรัย และการให้คนทำความดีด้วยกาย วาจา ใจ

คำสำคัญ: หลวงปู่สรวง; คำสอน; คุณภาพชีวิต; ปริศนาธรรม; บทสาธยายมนต์

* Received January 8, 2024; Revised March 29, 2024; Accepted March 29, 2024

Abstract

This paper examines the background and teachings, both core principles and miscellaneous teachings of Luang Pu Suwang. It delves into the moral mysteries and embedded lessons found in the discourses and chants, which are scattered but have not yet been systematically organized by Luang Pu Suwang. Furthermore, this paper aims to interpret and decode these teachings in a manner conducive to moral development and the enhancement of the quality of life for those who follow his path.

The study found that the background of Luang Pu Suwang reveals him as a Cambodian Buddhist monk who migrated to Thailand long ago. However, his true background remains unknown, leading to uncertainty among observers regarding his status as a monk, lay person, or an ascetic. Certain behaviors contribute to this ambiguity, causing some to perceive him superficially and thus debate his true identity.

The teachings, which serve as the main core and miscellaneous, cover all three aspects of meritorious deeds (Puñña-kiriya-vatthu): liberality (dāna-maya), morality (sīla-maya), and mental cultivation (bhāvanā-maya). The moral teachings focus on fundamental practices, social relationships, economics, and the progress and prosperity in life. As for the teachings embedded in the sermons and chants, they involve worshiping the five Buddhas in this Auspicious aeon (bhadrakalpa), worshiping the triple gems, and encouraging people to perform good deeds through body, speech, and mind.

Keywords: Luang Pu Suang; The Teachings; The Quality of Life; Mysteries; The Recitation of Mantras

บทนำ

หลวงปู่สรวง เทวดาเล่นดิน เป็นพระภิกษุชาวกัมพูชา ได้เข้ามาในประเทศไทยนานแล้ว ประวัติของท่านมีแต่เรื่องเล่าเป็นไปในทางตำนาน เช่น ท่านเป็นเชื้อพระวงศ์ และมีวิถีชีวิตโดยเฉพาะเครื่องนุ่งห่มที่แตกต่างจากพระภิกษุทั่วไป คือบางครั้งท่านห่มจีวร บางครั้งนุ่งผ้าขาวก็มี นุ่งลายทหารก็มี นุ่งลายแบบชาวบ้านก็มี ทำให้ตีความไปต่าง ๆ ว่า ท่านเป็นพระภิกษุ ฆราวาส หรือดาบส หรือเป็นพระภิกษุสายเหนือโลกที่ไม่ได้ปฏิบัติตามกรอบพระวินัยบัญญัติ

คนที่ไปหาท่านมองว่าท่านเป็นประจักษ์เทพเจ้าแห่งโชคกลาง เพราะตีความปริศนาอากัปกิริยาที่ท่านแสดงเป็นตัวเลข เสียงโชคได้ลากบ้าง เป็นเทวดาเล่นดิน ด้วยท่านชอบอยู่บนดินบนทราย ท่านมีบทบาทในการเผยแพร่คำสอนและปฏิบัติในบริเวณพื้นที่อีสานใต้ 5 จังหวัด ได้แก่ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ

และอุบลราชธานี เป็นส่วนใหญ่ และยังได้เดินทางไปยังจังหวัดอื่น ๆ อีก เช่น กรุงเทพฯ ลำพูน จันทบุรี เป็นต้น ผู้รู้ได้ไปสัมภาษณ์ศิษย์ร่วมสมัยที่เคยอุปฐากตามกระท่อมต่าง ๆ เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา คำสอนและปฏิปทาของท่าน แล้วนำมารวบรวมและเรียบเรียงไว้อย่างกระจัดกระจายในหนังสือต่าง ๆ เฟซบุ๊ก และยูทูบ โดยไม่ได้จัดให้เป็นระบบอย่างชัดเจน

บทความนี้ สนใจศึกษาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ซึ่งอาจจะมีอิทธิพล เรื่องเกินวิสัยของคนทั่วไป เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย คำสอนทั้งที่เป็นแกนหลักและเป็นปริศนาธรรม และที่แฝงไว้ในบทสวดมนต์ของหลวงปู่สรวง เทวดาเล่นดิน เพื่อจะได้เป็นข้อมูลในทางธรรมและเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความเข้าใจอันดีร่วมกันและนำไปปฏิบัติสืบไป

ประวัติของหลวงปู่สรวง เทวดาเล่นดิน

หลวงปู่สรวง เทวดาเล่นดิน เป็นพระภิกษุชาวกัมพูชา เป็นสามัญชน เกิดในครอบครัวเกษตรกร ณ หมู่บ้านกุเลนเจิง (กุเลนเหนือ) อำเภอกุเลน จังหวัดพระวิหาร ได้เข้ามาในประเทศไทย ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2496 เป็นต้นมา ประวัติของท่านมีแต่เรื่องเล่าเป็นไปในทางตำนาน เช่น ท่านเป็นเชื้อพระวงศ์บ้าง มีความสัมพันธ์กับคณะพระภิกษุสายเหนือโลกบ้าง เป็นต้น มีวิถีชีวิตโดยเฉพาะเครื่องนุ่งห่มที่แตกต่างจากพระภิกษุทั่วไป คือ บางครั้ง ท่านห่มจีวร บางครั้ง นุ่งผ้าขาว นุ่งลายทหารก็มี ใส่เสื้อผ้าแบบชาวบ้านก็มี ทำให้ตีความไปต่าง ๆ ว่า ท่านเป็นพระภิกษุ หรือ ฆราวาส หรือดาบส หรือผู้วิเศษ หรือเป็นพระภิกษุสายเหนือโลกที่ไม่ได้ปฏิบัติตามกรอบพระวินัยบัญญัติ และเป็นไปในแบบเหนือสามัญวิสัยเกินความคาดหมายของปุถุชน เช่น ท่านเดินตากฝน ไม่เปียก ดำน้ำได้เป็นชั่วโมง ๆ ล่องหนหายตัว เดินย่นย่อระยะทาง รักษาโรคภัยไข้เจ็บให้หายได้อย่างน่าอัศจรรย์ เป็นต้น (ดำรงธรรม, 2556) ทำให้ไม่เห็นถึงประวัติของหลวงปู่ที่เป็นจริงซึ่งสามารถจับต้องได้ และเข้าถึงได้

ชาวบ้านมักจะเห็นหลวงปู่สรวงเป็นผู้ทรงศิลป์ปฏิบัติธรรม พักอาศัยอยู่ตามกระท่อมในไร่นาของชาวบ้านโคกและเวียนไปที่นั่นที่นี้บ้าง นาน ๆ จะกลับมาเห็นในที่เดิมอีก ชาวบ้านในสมัยนั้นมองท่านในฐานะผู้มีคุณวิเศษเหนือคนทั่วไปและเรียกขานว่า “ลูกเอ้าว้าะ” หรือ “ลูกตาเอ้าะ” เป็นภาษาเขมร หมายถึง พระดาบส ที่เป็นผู้รักษาศีลอยู่ตามถ้ำเขาลำเนาไพร ได้มีสานุศิษย์ติดตามหลวงปู่เดินธุดงค์ตามป่าเขาแถบชายแดนประเทศไทยและประเทศกัมพูชา แต่ก็อยู่กับหลวงปู่ได้ไม่นาน จำต้องกลับบ้านเนื่องจากทนความยากลำบากไม่ไหว หลวงปู่จึงเดินธุดงค์ไปในที่ต่าง ๆ ตามลำพังเป็นส่วนมาก

หลวงปู่สรวงเป็นพระภิกษุที่ไม่มีวัดอยู่เป็นของตนเอง ไม่ยึดติดสถานที่ เป็นอยู่เรียบง่าย อยู่ตามกระท่อมในไร่นาของชาวบ้าน ไม่มีสิ่งอุปการณอำนวยความสะดวกแต่อย่างใด ท่องเที่ยวไปตามลำพังตามหลักโมเนยปฏิบัติ ทำให้มีผู้ถวายนามท่านว่า “มหามุนีเทพดาบส” (พระมหาภูลังกา เขมทสสี, 2537) และได้เดินทางไปทั่วทั้งจักรวาล พระบุณนาค โสโส เมื่อครั้งเป็นสามเณร ตอนหนึ่งได้สนทนากับหลวงปู่ ซึ่งไม่ได้ระบุชื่อไว้ แต่ก็ทราบได้ว่าเป็นหลวงปู่สรวง ว่า “... เผอิญไปพบพระหลวงตารูปหนึ่งหาบตะกร้าใหญ่เที่ยวเก็บผลไม้

มะเตี้อยู่หน้าถ้ำ จึงถามว่า “อยู่ที่ไหน” ท่านตอบว่า “อยู่ในจักรวาล” ...ในกลางคืนวันนั้น ถามว่า “ท่านจะไปไหน” ท่านตอบว่า “จะไปเยี่ยมในจักรวาล” ถามว่า “ท่านชื่ออะไร” ท่านตอบว่า “ผมชื่อพระ...” (พระขุนนาค โสโธ, 2510)

หลวงปู่สรวงได้เคยชักชวน**สามเณรสาย** แห่งวัดตะเคียนราม อำเภอกุสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ ให้ไปหาอาจารย์ของท่าน ชื่อ ครูสังกับครูเสือ ซึ่งเป็นฤๅษีมีอายุยืนยาว ที่พนมตะแบง ประเทศกัมพูชา ซึ่งเป็นดินแดนที่นักบวช ฤๅษี ซีไพร ต่างมาบำเพ็ญเพียร แสวงหาสัจธรรมเพิ่มเติมบารมีกัน ในอีกครั้งหนึ่ง ได้ชักชวนให้ไปเยี่ยมญาติของท่านที่ประเทศลาว (สุธน ศรีหิรัญ, 2556) ได้พา**สามเณรประเสริฐ** วัดบ้านสนสัทธาราม ตำบลสะกาด อำเภอสว่าง จังหวัดสุรินทร์ ศิษย์ของท่านเดินทางต่อไปที่ประเทศกัมพูชา โดยไปที่นครวัด เมืองพระนคร จังหวัดเสียมเรียบ ไปเมืองพนมเปญ เมืองหลวงของประเทศกัมพูชา ออกจากพนมเปญเดินทางไปท่าปองฉนวน ที่ท่าปองฉนวนนี้ ได้มีผู้จัดศรัทธาถวายอาหารได้นั้นเต็มอิ่ม นอกจากนั้น ไม่ค่อยได้ฉันต้องอาศัยใบไม้ที่หลวงปู่รูดให้ฉันเป็นอาหารคราวละ 7 ใบ พอประทังชีวิตอยู่ได้...หลวงปู่ได้พาไปที่พนมตะแบง ซึ่งเป็นภูเขาที่อาถรรพ์ลึกลับ เป็นที่บำเพ็ญเพียรของฤๅษีซีไพร อาจารย์ของหลวงปู่เป็นฤๅษีที่มีอายุแล้ว แต่ยังดูแข็งแรง ชื่อ ลูกตาเมียะ ท่านได้มอบไม้เท้าและรูปฤๅษีให้สามเณรติดตัวไปด้วย ได้พักอยู่ที่พนมตะแบงเป็นเวลานานพอสมควร ท่านก็ได้พาเดินไปในที่อื่น ๆ อีกหลายแห่ง แต่ละแห่งก็อยู่เป็นเวลานาน... (สุธน ศรีหิรัญ, 2556) และได้พานายดา คำวงศ์ คนบ้านดงก่าเม็ด ตำบลดงก่าเม็ด อำเภอกุซันต์ จังหวัดศรีสะเกษ ศิษย์ของท่านไปเดินธุดงค์ถึงวัดพระองค์ม หรือวัดพระองค์ใหญ่ บนเขาพนมกุเลน มีพระพุทธรูปขนาดใหญ่ เดิมทีเป็นก้อนหินขนาดใหญ่และถูกแกะสลักเป็นพระพุทธรูปปางไสยาสน์ขึ้น โดยฐานยังเป็นก้อนหินอยู่ การขึ้นไปชมนั้นต้องปีนบันไดสูงสิบกว่าเมตรไปยังโบสถ์ลอยฟ้า ที่สร้างขึ้นไว้คลุมองค์พระ พระพุทธรูปนี้ถูกสร้างขึ้นในปี พ.ศ. 1701 ในรัชสมัยพระเจ้าศรีสุคนธบุตรและพระเจ้าองค์จันทร์ที่ 1 โดยหลวงปู่บอกว่า “ในขณะที่เดินทาง มีเสียงเหมือนคนเรียกให้คอย ห้ามขานรับเด็ดขาด เป็นเสียงของรังเว้งก้องเวียล ไม่เช่นนั้นจะนอนตายโดยไม่ทราบสาเหตุ ชาวป่ารู้จักแห่งป่าและการป้องกันอันตรายจากสัตว์ป่าดุร้ายต่าง ๆ ดี จะบอกลูกหลานผู้ที่เดินป่าให้คำนึงถึงอันตรายที่จะเกิดขึ้นจากสิ่งลี้ลับนี้” (สุธน ศรีหิรัญ, 2556)

ในสมัยที่มีการทำสงครามในประเทศกัมพูชา ช่วงปี พ.ศ. 2512-2518 ผู้คนที่อยู่บริเวณเทือกเขาพนมดงรักเริ่มมีความเดือดร้อน มีปรากฏการณ์ใหม่เกิดขึ้นในพื้นที่แห่งนี้ มีการใช้เครื่องบินทิ้งระเบิดจำนวนมาก หลวงปู่สรวงได้ไปพำนัก ณ หมู่บ้านกุเลนเจิง (กุเลนเหนือ) และบริเวณใกล้เคียง โดยในช่วงเวลานี้ แทบไม่ได้พำนักที่ประเทศไทยเลย

หลวงปู่สรวงได้มรณภาพในวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2543 วัดไพรพัฒนา ตำบลไพรพัฒนา อำเภอกุสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ ได้เก็บรักษาร่างสรีระสังขารของท่านไว้ในโลงแก้วที่มณฑปปราสาท เพื่อให้สาธุศิษย์จากทั่วสารทิศทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศได้มากราบไหว้ขอพรและลอดใต้โลงแก้วเพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง

สรุปได้ว่า หลวงปู่สรวงเป็นพระภิกษุชาวกัมพูชา เป็นสามัญชน เกิดในครอบครัวเกษตรกรรม ณ หมู่บ้านกุเลนเจิง (กุเลนเหนือ) อำเภอกุเลน จังหวัดพระวิหาร ประเทศกัมพูชา ได้เข้ามาในประเทศไทย ตั้งแต่

ปีพ.ศ. 2496 เป็นต้นมา ไม่มีใครทราบถึงประวัติที่แท้จริงของท่านได้ พฤติกรรมบางอย่างทำให้คนที่มองดูหลวงปู่แบบผิวเผิน มองไม่ออกว่าท่านเป็นพระภิกษุ หรือ ขรवास หรือฤๅษีดาบส จึงกลายเป็นข้อถกเถียงกัน แต่ชาวบ้านในสมัยนั้นมองท่านในฐานะผู้มีคุณวิเศษเหนือคนทั่วไปและเรียกขานว่า “ลูกเอ้าว้าะ” หรือ “ลูกตาเอ้าะ” เป็นภาษาเขมร หมายถึง พระดาบส ที่เป็นผู้รักษาศีลอยู่ตามถ้ำเขาลำเนาไพร ท่านได้พาศิษย์ของท่านทั้งที่เป็นสามเณรและชาวบ้านไปเยี่ยมฤๅษีผู้เป็นอาจารย์และกราบพระพุทธรูปองค์ใหญ่ บนเขาพนมกุเลน ประเทศกัมพูชา ท่านได้มรณภาพในวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2543 ร่างสรีระสังขารได้เก็บรักษาไว้ในโลงแก้วที่มณฑปปราสาท วัดไพรพัฒนา ตำบลไพรพัฒนา อำเภอกงหรา จังหวัดศรีสะเกษ

คำสอนซึ่งเป็นแกนหลักและปณิธานของหลวงปู่สรวง เทวดาเล่นดิน

คำสอนของหลวงปู่สรวง เทวดาเล่นดิน ตั้งแต่ปีพ.ศ.2496-2543 มีอยู่อย่างกระจัดกระจาย ทั่วไป โดยที่ท่านก็ไม่ได้บอกไว้โดยตรง แต่ศิษย์ทั้งที่เป็นพระภิกษุและชาวบ้านได้รวบรวมตีความไว้เพื่อเป็นประโยชน์แก่การศึกษาและเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ซึ่งอาจจัดเป็นคำสอนที่เป็นแกนหลักและปณิธานได้

คำสอนซึ่งเป็นแกนหลักของหลวงปู่สรวง เทวดาเล่นดิน เป็นภาษาเขมร มี 3 ชุดคือ

ชุดที่ 1 เป็นภาษาเขมร มุ่งสอนไปที่พระภิกษุสามเณรเป็นหลัก ประกอบด้วย

1. อองโพธิสัตว์ ออยอังกูย เพียะเนีย แปลว่า เป็นพระภิกษุให้เจริญภาวนา

ข้อความนี้ตรงตามที่พระพุทธเจ้าได้สอนหลักของของธรรมา คือ กิจในพระศาสนา ประกอบทั้งกิจด้านการเล่าเรียน และกิจด้านการบำเพ็ญภาวนา เพื่อเป็นประโยชน์ตนเองและผู้อื่นต่อไป (ธ.อ. (บาลี) 1/7)

2. เทอเจิต ออยสรูล แปลว่า ทำใจให้มีความสุข

ข้อความนี้ตรงตามที่พระพุทธเจ้าได้สอนหลักของการฝึกใจ ในขั้นของสมาธิภาวนา ทำใจให้สงบจากกิเลส ที่เรียกว่า นิวรณ์ 5 ทำให้เกิดความสุขตามมา (ที.ปา. (ไทย) 11/350/369)

3. เทอเจิต ออยสโลด แปลว่า ทำใจให้บริสุทธิ์

ข้อความนี้ตรงตามที่พระพุทธเจ้าได้สอนหลักของการฝึกปัญญาในขั้นของวิปัสสนาภาวนา ทำปัญญาให้เห็นแจ้ง ให้รู้เท่าทันเข้าใจสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริง จนมีใจเป็นอิสระ ไม่ถูกครอบงำด้วยกิเลสและความทุกข์ (ที.ปา. (ไทย) 11/350/369)

ชุดที่ 2 เป็นภาษาเขมร มุ่งสอนไปที่บุคคลทั่วไป ประกอบด้วย

1. ออยเตียนสรูล=ให้ท่านแล้วมีความสุข

ข้อความนี้ตรงกับคำสอนของพระพุทธเจ้าในอังคุตตรนิกาย ปัญจกนิบาตว่า “นักปราชญ์ผู้มีปัญญา ให้อายุ ย่อมได้อายุ ให้พละ ย่อมได้พละ ให้วรรณะ ย่อมได้วรรณะ ให้ปฏิภาณ ย่อมได้ปฏิภาณ ให้สุข ย่อมได้สุข ครั้นให้อายุ พละ วรรณะ สุขะ และปฏิภาณแล้ว จะเกิดในที่ใด ๆ ย่อมเป็นผู้มีอายุยืน มียศในที่นั้น ๆ” (อง.ปญจก. (ไทย) 22/37/58)

2. ออยเพิ่มพูน =บุญเพิ่มพูน

ข้อความนี้ตรงกับคำสอนของพระพุทธเจ้าในจกักรัตติสูตร “เพราะการสมทานกุศลธรรมทั้งหลาย เป็นเหตุ บุญนี้ย่อมเจริญเพิ่มพูนอย่างนี้” (ที.ปา. (ไทย) 11/80/60)

3. บายตักเจีย=ข้าวน้ำดี

ข้อความนี้ตรงกับคำสอนของพระพุทธเจ้าในกสิการทวาขสูตร “ศรัทธาของเราเป็นพืช ความเพียรของเราเป็นฝน ปัญญาของเราเป็นแอกและไถ หิริของเราเป็นงอนไถ ใจของเราเป็นเชือก สติของเราเป็นผาลและ ปฏัก...การไถนานั้น มีผลเป็นอมตะ ทำให้พ้นทุกข์ทั้งปวง” (ส.ส. (ไทย) 15/197/284)

4. นะเกิ้ล โมกาย =อยากได้ ให้ทำเอง

ข้อความนี้เข้าได้กับคำสอนของพระพุทธเจ้า ในธรรมบท มรรควรรค ว่า

“เธอทั้งหลายควรทำความเพียรเองเถิด ตถาคตเป็นเพียงผู้ชี้บอกเท่านั้น

ผู้บำเพ็ญภาวนา ดำเนินตามทางนี้แล้ว พะงิพินิจอยู่ จักพ้นจากเครื่องผูกแห่งมารได้” (ขุ.ธ. (ไทย) 25/276/117)

ชุดที่ 3 เป็นภาษาเขมร มุ่งสอนไปที่พระภิกษุสามเณรและชาวบ้านทั่วไปเป็นหลัก

คำสอนของหลวงปู่สรวงที่เป็นภาษาเขมรชุดนี้ เขียนไว้ที่แขวนพระประธานวัดบ้านชะยูง ตำบลละลม อำเภอกุสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วย

1. **กานิด เจีย เจีย** แปลว่า ให้คิดดีดี หมายความว่า ก่อนจะทำอะไร ให้คิดดีดี ให้คิดให้ถี่ถ้วนรอบคอบ เสียก่อน แล้วจึงค่อยทำลงไป เป็นการคิดก่อนทำ ดีกว่าทำก่อนคิด

ข้อความนี้สอดคล้องกับเถรภาษิตของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส (2538) ว่า “ใคร่ครวญก่อนแล้วจึงทำดีกว่า (นิสสมม กรณิ เสยโย)”

2. ออยเตียนเมียนบาน แปลว่า ให้ทานแล้วรำรวย

ข้อความนี้ตีความให้เข้ากับคำสอนของพระพุทธเจ้า ในอังคุตตรนิกาย ปุณณกนิบาต (อง.ปณจก. (ไทย) 22/35/56) ว่า “ผู้ให้ทานย่อมเป็นที่รักที่พอใจของคนหมู่มาก สัตบุรุษผู้สงบยอมคบหาผู้ให้ทาน กิตติศัพท์อันงามของผู้ให้ทานย่อมขจรไป ผู้ให้ทานย่อมไม่ห่างเหินจากธรรมของคฤหัสถ์ และผู้ให้ทานหลังจากตายแล้วย่อมเกิดในสุคติโลกสวรรค์”

3. **โตวตามโพลพลือ** แปลว่า ไปตามทางสว่าง คือใช้ปัญญานำทาง ทำให้จิตดวงสอาดและในที่สุด ทำให้สิ้นทุกข์ได้

ข้อความนี้ตรงกันกับคำสอนของพระพุทธเจ้า ในสังยุตตนิกาย สคาถวรรค ว่า “แสงสว่างเสมอด้วย ปัญญาไม่มี (นตถิ ปญญาสมา อาภา)” (ส.ส. (ไทย) 15/13/13)

คำสอนของหลวงปู่สรวง เทวดาเล่นดิน ที่เป็นปกิณกะ เท่าที่รวบรวมได้ดังนี้

1. **ออยเจริญ** = ให้เจริญ เป็นทั้งคำสอนและการให้พรไปในตัว ได้แก่ เป็นการให้ศิษย์เจริญใน 7 ประการ ได้แก่ 1. อายุวัฑฒะโก (ความเจริญอายุ) 2. ฐานะวัฑฒะโก (ความเจริญทรัพย์) 3. สิริวัฑฒะโก (ความเจริญศิริ) 4. ยะสะวัฑฒะโก (ความเจริญยศ) 5. พละวัฑฒะโก (ความเจริญกำลัง) 6. วัฒนธรรมวัฑฒะโก (ความเจริญวรรณะ) และ 7. สุขะวัฑฒะโก (ความเจริญสุข) (พระครูอรุณธรรมรังษี (เอี่ยม สิริวัฒน), 2534)

2. ยั่วตราศีล = เอาไปศีล ได้แก่ เป็นการรักษาศีล ไปตามสถานภาพของแต่ละคน (ภัทรศักดิ์ เอกบุตร, 2560) ใจความสำคัญแล้วก็คือ ให้เว้นจากการเบียดเบียนผู้อื่น ไม่ละเมิดสิทธิของเขา รวมทั้งไม่เป็นการเบียดเบียนตนเองในด้านสุขภาพอีกด้วย เป็นการบอกให้รู้ว่า ศีลนั้นเปรียบเหมือนเชือกถ่วง ส่วนจิตใจเหมือนกับตัวถ่วง คนที่มีศีล จิตใจก็จะสูงขึ้น เปรียบเหมือนกับว่าถ่วงนั้นเชือกตึงไว้ ถ่วงก็ขึ้นสูงไปบนท้องฟ้าได้ คนที่ขาดศีล จิตใจก็ย่อมตกต่ำลง เปรียบเหมือนกับเชือกขาด ทำให้ร่วงตก

3. คำสอนเกี่ยวกับคำทำนายในอนาคต หลวงปู่สรวงได้บอกแก่นายศาสตร์ รักยิ่ง อดีตสารวัตรกำนัน ตำบลบัวเขต อำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์ ไว้ ได้แก่ ถนนไม่มีคนเดิน หมายถึง ในอนาคต มีแต่รถยนต์วิ่งไปมา ม้าออกเขา หมายถึง ในอนาคต คนจับแฮนด์ขี่มอเตอร์ไซด์ เด็กขึ้นต้นมะเขือ หมายถึง ในอนาคต เด็กสาวมีอายุน้อย ก็มีลูกกันหมดแล้ว (สุธน ศรีหิรัญ, 2556) ซึ่งเด็กขึ้นต้นมะเขือนั้นสอดคล้องกับพุทธทำนายในอนาคต ในมหาสุบินชาดก ว่า "ต้นกล้าเล็ก ๆ ออกดอก (พ.ชา. (ไทย) 27/77-32) หมายถึง ในภายหน้า เด็กหญิงเล็ก ๆ จะมีระดู ตั้งครรภ์ได้"

อีกเหตุการณ์หนึ่ง เป็นเรื่องคำทำนายนางนาคเป่าน้ำ หลวงปู่สรวงได้บอกแก่หลวงพ่อลมัย วัดโคกตาเขียว ตำบลสังขะ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ว่า นางนาคบันดาลน้ำจากทะเลขึ้นไปบนฟ้าพอครบ 3 วัน 3 คืน น้ำเหล่านั้นก็กลายเป็นลูกเห็บ พญานาคบันดาลให้ลูกเห็บตกลงมา ลูกหนึ่งบ้าง 2 ลูกบ้าง ลูกเห็บนี้มีพิษ ถ้าตกถูกใครจะตายไม่รอด พญานาคบันดาลลูกเห็บตกลงมาใส่คน ผู้คนจะตายระเนระนาด หมายถึง ถ้าคนไหนถือศีล 5 ได้ครบ คนนั้นจะไม่โดนลูกเห็บ ต่อให้อยู่กลางถนนด้วยกันกับคนไม่ดี คนไม่ดีจะโดน คนดีจะไม่โดน เพราะพญานาคเขมองอยู่ เขาบันดาลใส่คนไม่มีศีลเท่านั้น คนดีจะไม่ถูกลูกเห็บเลย (สุธน ศรีหิรัญ, 2556)

สรุปได้ว่า คำสอนของหลวงปู่สรวง เทวดาเล่นดิน เป็นภาษาเขมร มีทั้งที่เป็นแกนหลักและปณิณกะ มุ่งสอนไปที่พระภิกษุสามเณรและบุคคลทั่วไป มีเนื้อหาครอบคลุมในส่วนบุญกิริยาวัตถุทั้ง 3 คือ ทานมัย สілมัย และภาวนามัย โดยให้ฟังตนเองด้วยการมีปัญญานำทาง ให้คิดให้ถี่ถ้วนรอบคอบ ให้พรให้ศิษย์เจริญ และยังมีคำสั่งสอนเกี่ยวกับคำทำนายในอนาคต ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับคำสอนของพระพุทธเจ้าได้

คำสอนที่เป็นปริศนาธรรมของหลวงปู่สรวง เทวดาเล่นดิน

ปริศนาธรรมที่หลวงปู่สรวงได้ให้ไว้แก่ศิษย์ในโอกาสต่าง ๆ และในสถานที่ต่าง ๆ ท่านไม่ได้บอกความหมายเอาไว้ ดังนั้น การตีปริศนาธรรมแต่ละข้อเป็นอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับภูมิธรรมภูมิปัญญาแห่งการฝึกฝนเรียนรู้ของแต่ละคน ไม่ถือว่ามีคำตอบ และไม่ถือว่ามีคำตอบที่ชัดเจนแต่อย่างใด บางครั้ง เป็นการตีความสือไปในทางตัวเลขเพื่อไว้เสี่ยงโชคลาภ บางที เป็นการตีความสือไปในทางธรรม เพื่อยึดถือไว้เป็นทิวณานาคติคือเป็นแบบอย่าง และแนวทางในการปฏิบัติเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองต่อไป

ปริศนาธรรมที่หลวงปู่สรวงได้ให้ไว้ มี 30-40 ข้อ (ภัทรศักดิ์ เอกบุตร, 2560) ศิษย์ทั้งที่เป็นพระภิกษุและชาวบ้านได้ตีความไปต่าง ๆ นานา ๆ ดังนั้น จึงขอเลือกนำมาศึกษาวิเคราะห์ตีความในทัศนะของผู้เขียนเพียง 10 ข้อ ได้ดังนี้

1. ปริศนาธรรมมัดโอง

“หลวงปู่ได้สั่งศิษย์ให้นำเชือกมามัดปากโองน้ำซึ่งตั้งอยู่บนตอไม้ ไม่ให้แตกแตก”

ปริศนาธรรมข้อนี้ สามารถตีความไปในทางธรรม ได้ว่า ในการฝึกสมาธินั้น โองน้ำคือจิต ที่พุ่งซ่านไปตามอารมณ์ที่มากกระทบ คือมีคนอื่น ๆ มาตักหรือลมพัดแรงๆ ทำให้เคลื่อนไหวไปมา เชือกคือสติ (สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป. อ. ปยุตฺโต), 2566) คอยดึงจิตไว้ให้ตั้งมั่นแน่วแน่ ทำหน้าที่ดึงรั้งเอาไว้ไม่ให้โองน้ำแตกแตก

2. ปริศนาธรรมบันได 6 ขั้น

“หลวงปู่ได้สั่งศิษย์ให้สร้างบันได กำหนดให้ทำ 6 ขั้น โดยให้นำแผ่นไม้กระดาน 1 แผ่นวางพาดบันไดขั้นที่ 6 ส่วนแผ่นไม้กระดานอีก 2 แผ่นวางพาดเป็นพื้น แล้วให้อาชาวตต่าง ๆ มาวางไว้บนพื้นไม้”

ปริศนาธรรมข้อนี้ สามารถตีความไปในทางธรรม ได้ว่า ให้สำรวจระวังรักษาอินทรีย์ทั้ง 6 คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ในขณะที่ไปกระทบรับรู้สิ่งต่าง ๆ คือรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ และธรรมารมณ์ (ที.สี. (ไทย) 9/213/72-73) ด้วยการใชสติและปัญญากำหนดพิจารณากำกับ เพื่อทำให้จิตเกิดความสงบตั้งมั่นแน่วแน่เป็นบาทฐานแห่งการรู้แจ้งเห็นจริงในสิ่งต่าง ๆ ต่อไป

3. ปริศนาธรรมว่าวหมุนรอบทิศ

“หลวงปู่ได้สั่งศิษย์ให้ช่วยกันทำว่าว แล้วนำว่าวมาตั้งบนหลักท่อนพลาสติก เมื่อลมพัดมากกระทบว่าวในระดับที่พอเหมาะ ทำให้ว่าวหมุนรอบตัวเอง”

ปริศนาธรรมข้อนี้ สามารถตีความไปในทางธรรม ได้ว่า เป็นคำสอนซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ทางสังคม ให้แต่ละคนปฏิบัติต่อกันรอบข้างที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ดุจทิศที่อยู่รอบตัว จัดเป็น 6 ทิศ คือ พ่อแม่ ครูบา อาจารย์ สามเณรญาติ มิตรสหาย พระสงฆ์องค์เณร ลูกจ้างหรือทีมงาน ไม่ให้คนตกบกพร่อง (ที.ปา. (ไทย) 11/266-272/212-216)

4. ปริศนาธรรมเนียงไมตรี

หลวงปู่ได้เขียนข้างกระท่อมเป็นภาษาเขมร แปลเป็นไทยได้ว่า “นางไมตรีหาบข้าวข้างละ 100 ถัง”

ปริศนาธรรมข้อนี้ สามารถตีความไปในทางธรรม ได้ว่า หลวงปู่รู้จักเวสสันดรชาดกเป็นอย่างดี พระเวสสันดรเป็นกษัตริย์ที่ทรงบริจาคทั้งช้าง ลูกเมียเป็นทาน เพื่อมุ่งโพธิญาณ พระนางมัทรีก็คือเนียงไมตรี เป็นมเหสีคู่บุญบารมี มาอยู่ป่ากับพระสวามี กัณหา ซาลี ออกหาผลไม้ในป่าด้วยตนเอง (ขุ.ชา. (ไทย) 28/2185/522) เป็นคนที่มีความกล้าหาญอดทน แม้จะเจอความยากลำบากก็ไม่ย่อท้อ เป็นต้นแบบของผู้หญิงที่ทำได้ อาจเป็นมุมมองของหลวงปู่ที่มีผู้หญิงในสังคมเกษตรกรรม ซึ่งต้องเป็นคนที่อดทนดูแลครอบครัว ช่วยสามีทำไร่ทำนา/ทำมาหากินเลี้ยงครอบครัว

5. ปริศนาธรรมมัดสุ่มไก่

“หลวงปู่ได้สั่งศิษย์ให้ตั้งเสา แล้วนำไม้มาสอดสุมไก่ซึ่งหงายขึ้น แล้วเอาเชือกมาผูกเข้ากับเสาไม่ให้หลุดจากกัน นำอาหารคาวหวานใส่ในสุมไก่แล้วแจกให้ศิษย์”

ปริศนาธรรมข้อนี้ สามารถตีความไปในทางธรรม ได้ว่า คนก็เหมือนไก่ชอบรักอิสระ อยากรู้ อยากเห็น แต่ก็ถูกมัดไว้ด้วยหน้าที่การงาน ให้ต้องขยันทำมาหากินตามหลักหัวใจเศรษฐกิจคือ อุ ขยันหา อา รักษาดี กะ มี กัลยาณมิตร สะ เลี้ยงชีวิตให้เหมาะสม (อง.อภฎก. (ไทย) 23/55/344-348) จึงทำให้ชีวิตนั้นประสบกับความสำเร็จในปัจจุบัน ซึ่งเป็นเรื่องทางเศรษฐกิจ

6. ปริศนาธรรมชุดหลุม 2 หลุม

“หลวงปู่ได้สั่งศิษย์ให้ขุดหลุม 2 หลุม”

ปริศนาธรรมข้อนี้ สามารถตีความได้ว่า ถ้าตีเป็นเลข ก็คือหลวงปู่ให้เลข 20 หรือ 02 ถ้าตีไปในทางธรรม หลวงปู่สอนว่า ชีวิตปุณฺณมีทางเลือกอยู่ 2 ทาง ไม่ทำบุญ ก็ทำบาป ทำบุญในโลกนี้ คนก็นับหน้าถือตามีชื่อเสียง ตายไป ก็ไปเกิดในสุคติภูมิ เป็นคนอีกหรือเป็นเทวดา ส่วนทำบาป ในโลกนี้ คนก็ไม่ชอบ ตายไป ก็ไปเกิดในทุคติภูมิ เป็นสัตว์นรกบ้าง สัตว์เดรัจฉานบ้าง หรือเปรตบ้าง (อง.นวก. (ไทย) 23/ 68/553) ให้ตัดสินใจเองว่า จะเลือกหลุมไหน ทางไหน

7. ปริศนาธรรมที่จุดไฟ

“หลวงปู่สรวง ให้ศิษย์ตัดไม้ขนาดใหญ่ 4 ท่อนสำหรับวางทับซ้อนกันเป็น 4 เหลี่ยม เพื่อป้องกันดินไม่ให้ไหลออก จากนั้น ให้เอาดินมาใส่ตรงกลางให้เป็นเนินสำหรับก่อกองไฟ ท่านให้หาท่อนฟืนไม้แห้งคนละ 1-2 ท่อนสำหรับจุดไฟ เมื่อจุดไฟ ความร้อนของไฟก็จะเผาไหม้ท่อนฟืน จนทำให้ไม้ฟืนกลายเป็นเถ้าถ่าน”

ปริศนาธรรมข้อนี้ สามารถตีความไปในทางธรรม ได้ว่า สิ่งที่น่าชีวิตไปสู่ความเจริญก้าวหน้ารุ่งเรือง คือจักร 4 ได้แก่ อยู่ในถิ่นที่ดีมีสิ่งแวดล้อมเหมาะสม สماعกับสัตบุรุษ ตั้งตนไว้ชอบ และได้สร้างสมคุณความดีเตรียมพร้อมไว้แต่ต้น (อง.จตุกก. (ไทย) 21/31/50) โดยก่อนที่จะประสบความสำเร็จต้องพบปัญหาอุปสรรคกันมาคนละไม่น้อย เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตต้องอาศัย 4 หลักนี้เป็นเครื่องยึดนำทางไว้

8. ปริศนาธรรมตักบาตรปล้องไม้ไผ่

“หลวงปู่สรวง ให้ศิษย์ทำบาตรปล้องไม้ไผ่ มี 5 ปล้อง โดยให้นำอาหารคาวหวานและนมใส่ไปในปล้องไม้ไผ่”

ปริศนาธรรมข้อนี้ สามารถตีความไปในทางธรรม ได้ว่า หลวงปู่ให้ศิษย์ได้กำหนดหมายความเป็นปฏิกุศลของนารังเกียจในอาหาร โดยกำหนดในอาการต่าง ๆ เช่น โดยการบริโภค เมื่อตักอาหารใส่เข้าไปในปากก็คลุกเคล้าปะปนด้วยน้ำลาย เมื่อเคี้ยวอยู่ก็แปดเปื้อนด้วยมูลฟัน สีกลิ่นกลับเปลี่ยนเป็นของน่าเกลียด ถ้าคายออกมาก่อนกลืนกิน ก็จะเห็นได้ชัดว่าเป็นของน่าเกลียด (มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2547)

9. ปริศนาธรรมคานไม้หาม

หลวงปู่สรวง ให้ศิษย์ทำคานไม้หาม โดยใช้อุปกรณ์คือลำไม้ไผ่ ขวด และเชือก

ปริศนาธรรมข้อนี้ สามารถตีความไปในทางธรรม ได้ว่า หลวงปู่ได้สอนให้คนเราซึ่งนำหนักกรรมที่ตกลงไปในแต่ละวันว่า ได้ทำกรรมดีหรือกรรมชั่ว อย่างใดมากกว่ากัน โดยที่คนเรามีกรรมเป็นของตน มีกรรมเป็นทายาท มีกรรมเป็นกำเนิด มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย กรรมย่อมจำแนกให้เลวและดีต่างกัน (ม.อุปริ. (ไทย) 14/289/350) กรรมดีนั้นส่งผลให้มีความสุขทางจิตใจในปัจจุบัน ตายไปไปเกิดในสุคติภูมิ ส่วนกรรมชั่วมีผลตรงกันข้าม

10. ปริศนาธรรมขึ้นว่า

หลวงปู่สรวง ให้ศิษย์ขึ้นว่า จะทำเป็นตัวว่าขนาดใหญ่ มีอุปกรณ์ที่ใช้คือ จีวรหรือผ้าขาวไม่ผืนที่เหลาไว้แล้ว และเชือกยาวสำหรับไว้รั้งว่า

ปริศนาธรรมข้อนี้ สามารถตีความไปในทางธรรม ได้ว่า หลวงปู่ให้ศิษย์มีจิตใจเหมือนกับตัวว่าที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ในท้องฟ้า โดยมีศีลเหมือนกับเชือกยาวที่คอยดึงไว้ไม่ให้ตกลงมา ซึ่งศีลที่เป็นกุศลนี้ ทำให้พิจารณาเห็นภายในกาย พิจารณาเห็นเวทนาในเวทนาทั้งหลาย พิจารณาเห็นจิตในจิต และพิจารณาเห็นธรรมในธรรมทั้งหลายอยู่ (ส.ม. (ไทย) 19/387/245) คนที่ขาดศีลเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวไว้ จิตใจย่อมมีแต่ความตกต่ำเหมือนกับเชือกยาวขาด ทำให้ตัวว่าค่อยตกลงพื้นดินไปเรื่อย ๆ ได้ ฉะนั้น

สรุปได้ว่า คำสอนที่เป็นปริศนาธรรม เป็นการฝึกฝนให้ศิษย์ได้ใช้ปัญญาขบคิดตีความขึ้นอยู่กับภูมิธรรมภูมิปัญญาแห่งการฝึกฝนเรียนรู้ของแต่ละคน เป็นคำสอนที่ตีความแล้วมุ่งเน้นไปที่การปฏิบัติกรรมฐาน คำสอนที่เหมาะสมกับการทำมาหากินและการดำเนินชีวิต ได้แก่ คำสอนเรื่องกรรมและผลของกรรม คำสอนเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางสังคม ให้ปฏิบัติต่อคนรอบข้างที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เศรษฐกิจ ให้ขยันทำมาหากิน ความเจริญก้าวหน้ารุ่งเรือง ให้สมาคมกับคนดีมีศีลธรรม หลวงปู่มีมุมมองต่อผู้หญิงในสังคมเกษตรกรรม ซึ่งต้องเป็นคนที่ยอดทนดูแลครอบครัว ช่วยสามีทำไร่ทำนา/ทำมาหากินเลี้ยงครอบครัว

คำสอนที่เป็นบทส่ายามนตร์ของหลวงปู่สรวง เทวดาเล่นดิน โดยตรง และศิษย์แต่งไว้ในเวลาต่อมา

คำสอนที่แต่งไว้ในบทส่ายามนตร์ โดยสาระแล้ว เป็นการตั้งเจตนาให้ฝึกตนให้เจริญในธรรม ให้มีสติระลึกรู้ได้นึกทันถ้อยคำเนื้อความที่ตัวสวด และมีปัญญารู้เข้าใจสิ่งที่สวดนั้น แล้วโยงออกมาสู่การใช้การปฏิบัติด้วยความรู้เข้าใจที่เป็นปัญญา จึงต้องมีการสืบค้นที่มาและตีความคำสอนที่แต่งไว้ทั้งในบทส่ายามนตร์ซึ่งเข้าใจว่า หลวงปู่สรวงได้จดจำมาแล้วจึงมาบอกต่อ และทั้งที่ศิษย์แต่งไว้ในเวลาต่อมา

1. คำสอนที่แต่งไว้ในบทส่ายามนตร์ของหลวงปู่สรวงโดยตรง

คำสอนที่แต่งไว้ในบทส่ายามนตร์ ซึ่งเข้าใจว่า หลวงปู่ได้จดจำมาแล้ว นำมาบอกกล่าวแก่ศิษย์ เท่าที่รวบรวมได้ ประกอบด้วย

1) บทส่ายามนตร์บูชาพระพุทธเจ้า

หลวงปู่สรวงได้กล่าวบทสาธยายมนต์บูชาพระพุทธเจ้าไว้ มีทั้งที่เป็นภาษาบาลีและภาษาเขมรผสมกัน ซึ่งอาจารย์สาโรจน์ วงษ์ศรี ศิษย์ผู้หนึ่งได้จดไว้

โยโส ณะคะวา อะระหัง สัมมา กันตฺยรูป กันตฺยเตยน กันตฺยมะมาย อาภู อาภู” (MTHAI, 2560)

คำแปล

ข้าพเจ้าขอบูชาพระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้ไกลจากกิเลส ผู้ตรัสรู้โดยชอบ ด้วยรูป ด้วยเตียน ด้วยการประพฤติพรหมจรรย์นี้ สาธุ สาธุ

2) บทสาธยายมนต์คาถาสำเร็จ (จะปรารถนาอะไรก็สำเร็จตามประสงค์)

หลวงปู่สรวงได้แนะนำบทสาธยายมนต์คาถาสำเร็จ (จะปรารถนาอะไรก็สำเร็จตามประสงค์) แก่ สามเณรบุณนาค โฆโส ท่านบอกว่า ให้สามเณรเจริญเป็นนิมิต্ত สามเณรจะสมหวังดังความตั้งใจในชาตินี้และชาติหน้า

โอม อุ อะ มะ นะโม พุทธายะ ชะ สุมัง (พระบุณนาค โฆโส, 2510)

คำแปล

ขอนอบน้อมแด่พระพุทธเจ้า พระธรรมอันสูงสุด และพระสงฆ์

ขอนอบน้อมแด่พระพุทธเจ้า 5 พระองค์ในภพที่ปัจจุบัน (พระกกุสันธพุทธเจ้า พระโกนาคมพุทธเจ้า พระกัสสปพุทธเจ้า พระโคตมพุทธเจ้า และพระเมตไตรยพุทธเจ้า)

ขอให้ชัยมงคลจงบังเอิญขึ้นแก่ข้าพเจ้าเทอญ

ขอให้มงคลถึงบังเกิดขึ้นแก่ข้าพเจ้าเทอญ

บทสาธยายมนต์คาถาสำเร็จนี้ ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 อะ อุ มะ เป็นหัวใจพระรัตนตรัย ส่วนคำว่า “โอม” ที่อยู่ข้างหน้า เป็นคำที่ประกอบด้วยเสียง 3 เสียง คือ อะ อุ มะ

อะ ย่อมาจาก อะระหะโต หมายถึง พระพุทธเจ้าผู้เป็นพระอรหันต์

อุ ย่อมาจาก อุตตะมะธัมมัสสะ หมายถึง พระธรรมอันสูงสุด

มะ ย่อมาจาก มหาสังฆัสสะ หมายถึง พระสงฆ์หมู่ใหญ่

มาจาก นโมการอัญญุธกถาหรือ นโม 8 บท ดังนี้

นะโม อะระหะโต สัมมา สัมพุทธัสสะ มหะสิโน

นะโม อุตตะมะธัมมัสสะ สะวากขัตตัสสะ เตนิระ

นะโม มหาสังฆัสสะปิ วิสุทธะสีละทิกฺขุโน

นะโม โอมัตถยารัตถัสสะ ระตะนัตตะยัสสะ สาธุกัง

นะโม โอมะกาตัตถัสสะ ตัสสะ วัตถุตตะยัสสะปิ

นะโม การัปปะภาเวนนะ วิคัจฉันตุ อุปัททเว

นะโม การานุกะเวนนะ สุวัตถิ โหตุ สัพพะทา

นะโม การัสสะ เตชะนะ วิธิมหิ โหมิ เตชะวา ฯ

คำแปล

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้แสวงหาซึ่งประโยชน์อันใหญ่

ขอนอบน้อมแด่พระธรรมอันสูงสุดใน พระศาสนานี้ที่พระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสไว้ดีแล้ว

ขอนอบน้อมแด่พระสงฆ์ใหญ่ ผู้มีศีล และทวิภูติ อันหมดจด

การนอบน้อมแด่พระรัตนตรัยที่ปรารภแล้วว่าโอม ขอจงสำเร็จประโยชน์

ขอนอบน้อมแม้วัตถุทั้ง 3 อันล่วงพ้นโทษต่ำช้านั้น

ด้วยความประกาศการกระทำความนอบน้อม ขอสิ่งที่ไม่เป็นมงคลทั้งหลาย จงบำราศไป

ด้วยอานุภาพแห่งการกระทำความนอบน้อม ขอความสุขสวัสดีจึงมีทุกเมื่อ

ด้วยเดชแห่งการกระทำความนอบน้อม ขอข้าพเจ้า จงเป็นผู้มีเดชในการประกอบมงคลพิธีเถิด ฯ

(สำรวย นักการเรียน, 2546)

ส่วนที่ 2 นะ โม พุท ธา ยะ เป็นหัวใจพระพุทธรูป 5 พระองค์

นะ คือ นะกาโร กะกุสันโธ แปลว่า นะอักษร หมายถึง พระกกุสันธะพุทธรูป

โม คือ โมกาโร โกนาคมโน แปลว่า โมอักษร หมายถึง พระโกนาคมนะพุทธรูป

พุท คือ พุทกาโร กัสสะโป แปลว่า พุทอักษร หมายถึง พระกัสสปะพุทธรูป

ธา คือ ธากาโร โคตะโม พุทโธ แปลว่า ธาอักษร หมายถึง พระโคตมพุทธรูป

ยะ คือ ยะกาโร อะริยะเมตเตยโย แปลว่า ยะอักษร หมายถึง พระอริยะเมตตโดยพุทธรูป (เทพย์ สาริก

บุตร, 2538)

ส่วนที่ 3 ชะ สุมัง

ชะ คือ ชะยันโต แปลว่า ขอให้ชัยมงคลจงบังเอิญขึ้นแก่ข้าพเจ้าเทอญ

สุมัง คือ สุมังคะลัง แปลว่า ขอให้มงคลดีจงบังเกิดขึ้นแก่ข้าพเจ้าเทอญ

ชะ สุมัง มาจากชยปริตร ซึ่งชยปริตรนี้มีความเป็นมาจากชัยชนะอันยิ่งใหญ่ของพระพุทธรูปที่ทรงเอาชนะหมู่มารที่โค่นต้นไม้และทรงบำเพ็ญพุทธกิจเพื่อประโยชน์ เพื่อความสุขแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย จึงมีการประพันธ์เป็นคาถาเพื่อสรรเสริญคุณอันยิ่งใหญ่ของพระองค์ ท่อนแรกของชยปริตรเป็นการกล่าวถึงการบำเพ็ญบารมีของพระพุทธรูป จนเอาชนะมารทั้งหลายแล้วบรรลุอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ ส่วนท่อนหลังได้นำข้อความมาจากสุปัพพนิสสูตร ซึ่งเป็นพระสูตรที่ตรัสสอนให้ถือว่าการทำดีด้วยกาย วาจา ใจ นั้นแหละ เป็นมงคลเป็นฤกษ์ดียามดีที่สุด ฯ (สำรวย นักการเรียน, 2546)

2. คำสอนที่เป็นบทสวดมนต์ซึ่งศิษย์แต่งไว้ในเวลาต่อมา

หลังจากที่หลวงปู่สรวง เทวดาเล่นดิน ได้มรณภาพในปีพ.ศ. 2543 เป็นต้นมาแล้ว ศิษย์ได้แต่งบทสวดมนต์เป็นการเฉพาะในนามของหลวงปู่สรวง แต่มีการบูชาพระพุทธรูปเป็นปฐมไว้ เพื่อเป็นการยกย่องในบทบาทที่ท่านได้ทำไว้ มีทั้งที่เป็นภาษาบาลีตามหลักฉันทลักษณ์ และเป็นภาษาบาลีปนภาษาไทยประกอบด้วย

1) บทสวดยายมนต์บูชาหลวงปู่สรวง เทวดาเล่นดิน : สรวงมหาเถราริฎฐิตาภา

บทสวดยายมนต์บูชานี้ใช้สำหรับสวดบูชาสรรเสริญ ถวายดอกไม้ธูปเทียนผ้าขาวและขอพรหลวงปู่

สรวง

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ ฯ (กล่าว 3 ครั้ง)

คำแปล

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น ผู้ห่างไกลจากกิเลส ผู้ตรัสรู้โดยชอบได้โดยพระองค์

เอง

โย โส เสฏโฐ มหาเถโร สัมพุทธาริยะสาวะโก

สรวงลัทธิธะนามะโก โหติ ภูมิสัตถุจาระเทวะตา

บุปผะนะฐปะทีปะนะ ปุสสะทุสเสนะ จิมีนา

วิชชาจะระณะสัมปันนัง วันทาเม ตัง นะมามิหัง

โหนตุ วิชชาทิกุฑมึ เม ยาว นิพพานะปัตติยาติ ฯ (ประจักษ์ มิติมาตรและคณะ, 2566)

คำแปล

ข้าพเจ้าขอกราบไหว้นมัสการพระมหาเถรผู้ประเสริฐสุด ผู้เป็นพระอรียสาวกของพระสัมพุทธเจ้า เป็นผู้ได้นามว่า "สรวง" ผู้เป็นดุจตั้ง "เทวดาเล่นดิน" ผู้ถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะด้วยดอกไม้ธูปเทียน และด้วยผ้าขาวอันบริสุทธิ์นี้ ขอความเจริญด้วยคุณมีวิชาเป็นต้น จงมีแก่ข้าพเจ้าจนกว่าจะบรรลุถึงพระนิพพาน ด้วยเทอญ

2) บทสวดยายมนต์บูชาหลวงปู่สรวง เทวดาเล่นดิน ฉบับวัดไพรพัฒนา

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ ฯ (กล่าว 3 ครั้ง)

คำแปล

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น ผู้ห่างไกลจากกิเลส ผู้ตรัสรู้โดยชอบได้โดยพระองค์

เอง

นะโม โพธิสัตโต มหาคุโณ มหิทธิโก महालाโก อะหัง ปุเชมิ สิทธิลาโก นิรันตะรัง ฯ (พระมหาภูลังกา เขมทสสี, 2537)

คำแปลแบบจับใจความ

ขอนอบน้อมแด่หลวงปู่สรวง เทวดาเล่นดิน ผู้เป็นพระโพธิสัตว์ ผู้มีพระคุณยิ่งใหญ่ ผู้มีฤทธิ์มาก ผู้ทำให้คนศรัทธาได้ลาก่อนใหญ่ ข้าพเจ้าขอบูชาหลวงปู่สรวง เทวดาเล่นดิน ผู้ทำให้มีลาภตลอดกาลนาน เทอญ

3. บทสวดยายมนต์ตั้งจิตอธิษฐานขอพรหลวงปู่สรวง เทวดาเล่นดิน ฉบับวัดไพรพัฒนา

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ ฯ (กล่าว 3 ครั้ง)

คำแปล

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น ผู้ห่างไกลจากกิเลส ผู้ตรัสรู้โดยชอบได้โดยพระองค์
เอง

พุทฺธัง ปฺรเสถติ ธมฺมํ ปฺรเสถติ สังฆํ ปฺรเสถติ อริยสงฺคสรวง สัมปันโน อิติปิ โส นะโม พุทธายะ อิ
สฺวาสุติ มหาบัณฑิต สัจจํ ปฺรเสถติ เม สาธุ สาธุ สาธุ ฯ (พระมหาภูติลังกา เขมทสสี, 2537)

คำแปล แบบจับใจความ

ขอให้อำนาจแห่งพระพุทธคุณ ทำให้ข้าพเจ้าประสบความสำเร็จ

ขอให้อำนาจแห่งพระธรรมคุณ ทำให้ข้าพเจ้าประสบความสำเร็จ

ขอให้อำนาจแห่งพระสังฆคุณ ทำให้ข้าพเจ้าประสบความสำเร็จ

หลวงปู่สรวง เทวดาเล่นดินผู้ประเสริฐ เป็นผู้เข้าถึงพระคุณเหล่านั้น

แม้เพราะเหตุนี้ ขอนอบน้อมแด่พระพุทธเจ้า 5 พระองค์ในภัทรกัปนี้ (พระกกุสันธพุทธเจ้า พระโก
นาคนนพุทธเจ้า พระกัสสปพุทธเจ้า พระโคตมพุทธเจ้า และพระเมตไตรยพุทธเจ้า)

ขอนอบน้อมแด่พระพุทธคุณ พระธรรมคุณและพระสังฆคุณ

ขอนอบน้อมแด่หลวงปู่สรวง เทวดาเล่นดิน ผู้ดลบันดาลให้ข้าพเจ้าได้โชคลาภก้อนใหญ่ ทำให้เข้าถึง
ความจริงของชีวิต ทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิต ดีแล้ว ดีแล้ว ดีแล้ว

สรุปได้ว่า คำสอนที่แฝงไว้ในบทสาธยายมนต์ของหลวงปู่สรวงโดยตรงเป็นการให้บูชาพระพุทธเจ้า 5
พระองค์ในภัทรกัปนี้ บูชาพระรัตนตรัย คือพระพุทธเจ้าผู้เป็นพระอรหันต์ พระธรรมอันสูงสุด และพระสงฆ์
หมู่ใหญ่ และให้คนสำเร็จสมประสงค์โดยอ้างถึงการบำเพ็ญบารมีของพระพุทธเจ้า และให้ทำดีด้วยกาย วาจา
ใจ ด้วยความเพียรและปัญญาของตนเอง จึงจะเป็นมงคลดีที่สำคัญที่สุด ให้คนสาธยายมนต์โดยมุ่งให้ผู้ศรัทธา
เพิ่มความมั่นใจ มุ่งสู่ชัยชนะ ประสบความสำเร็จ ในส่วนคำสอนที่แฝงไว้บทสาธยายมนต์ซึ่งศิษย์แต่งไว้ในเวลา
ต่อมา มุ่งไปที่ถ้าบูชาหลวงปู่แล้วจะทำให้บังเกิดผลได้โชคลาภ ทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิตในลักษณะให้
หลวงปู่ดลบันดาลอ้อนวอนให้ช่วยเหลือ แต่มีคำสอนให้เข้าถึงความจริงของชีวิตในทำนองมีลาภ ก็เสื่อมลาภได้
ดังนั้น จึงอย่าได้ประมาทในการดำเนินชีวิต

สรุป

หลวงปู่สรวง เทวดาเล่นดิน เป็นชาวกัมพูชา เป็นสามัญชน เกิดในครอบครัวเกษตรกร ณ หมู่บ้านกุ
เลนเจิง (กุเลนเหนือ) อำเภอกุเลน จังหวัดพระวิหาร ประเทศกัมพูชา ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2496 เป็นต้นมา จนกระทั่ง
ได้มรณภาพในวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2543 ไม่มีใครทราบถึงประวัติที่แท้จริงของท่านได้ พฤติกรรมบางอย่าง
ทำให้คนที่มองดูหลวงปู่แบบผิวเผิน มองไม่ออกว่าท่านเป็นพระภิกษุ หรือ ขรราวาส หรือฤๅษีดาบส จึงกลายเป็น
ข้อถกเถียงกัน

คำสอนของหลวงปู่สรวง เป็นภาษาเขมร มีทั้งที่เป็นแกนหลักและปณิณณะ มุ่งสอนไปที่พระภิกษุ
สามเณรและบุคคลทั่วไป มีเนื้อหาครอบคลุมในส่วนบุญกิริยาวัตถุทั้ง 3 คือ ทานมัย สีลมัยและภาวนามัย โดย

ให้ฟังตนเอง ให้คิดให้ถี่ถ้วนรอบคอบ ให้พรให้ศิษย์เจริญ และยังมีคำสั่งสอนเกี่ยวกับคำทำนายในอนาคต ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับคำสอนของพระพุทธเจ้าได้

คำสอนที่เป็นปริศนาธรรม เป็นการฝึกฝนให้ศิษย์ได้ใช้ปัญญาขบคิดตีความขึ้นอยู่กับภูมิธรรมภูมิปัญญาแห่งการฝึกฝนเรียนรู้ของแต่ละคน เป็นคำสอนที่ตีความแล้วมุ่งเน้นไปที่การปฏิบัติกรรมฐาน การทำมาหากินและการดำเนินชีวิต ความสัมพันธ์ทางสังคม และเป็นผู้หญิงในสังคมเกษตรกรรม ต้องเป็นคนที่อดทนดูแลครอบครัว

คำสอนที่แฝงไว้ในบทสวดมนต์ของหลวงปู่สรวงโดยตรงเป็นการให้บูชาพระพุทธเจ้า 5 พระองค์ในภัทรกัปนี้ บูชาพระรัตนตรัย และให้คนสำเร็จสมประสงค์โดยอ้างถึงการบำเพ็ญบารมีของพระพุทธเจ้า และให้ทำดีด้วยกาย วาจา ใจ จึงจะเป็นมงคลดีที่สำคัญที่สุด ในส่วนคำสอนที่แฝงไว้บทสวดมนต์ซึ่งศิษย์แต่งไว้มุ่งไปที่ถ้าบูชาหลวงปู่แล้ว จะทำให้บังเกิดผลได้โชคลาภ ทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิตในลักษณะให้หลวงปู่ดลบันดาลช่วยเหลือ แต่มีคำสอนให้เข้าถึงความจริงของชีวิตในทำนองมีลาภ ก็เสื่อมลาภได้ ดังนั้น จึงอย่าได้ประมาทในการดำเนินชีวิต

เอกสารอ้างอิง

- MTHAI (2560). คาถาหลวงปู่สรวง. เรียกใช้เมื่อ 13 พฤศจิกายน 2566 จาก <https://dhamma.mthai.com/witchcraft/3055.html>
- ดำรงธรรม. (2556). หลวงปู่สรวง พระอริยะผู้ทะลุมิติเวลา. กรุงเทพฯ: บริษัท ไทยควอลิตี้บุ๊ก (2006).
- เทพย์ สาริกบุตร. (2538). คัมภีร์หัวใจ 108. กรุงเทพฯ: เสริมวิทย์บรรณาการ.
- เทวฤทธิ์. (2559). ปาฏิหาริย์ บันดาลโชค หลวงปู่สรวง เทวดาเล่นดิน. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ทิพยมงคล.
- ประจักษ์ มิติมาตรและคณะ. (2566). คนรักพระใหม่ หลวงปู่สรวง เทวดาเล่นดิน รับประกันแท้ 2. เรียกใช้เมื่อ 13 พฤศจิกายน 2566 จาก <https://www.facebook.com/>
- พระครูอรุณธรรมรังสี (เอี่ยม สิริวณฺโณ). (2534). มนต์พิธีสำหรับพระภิกษุสามเณรและพุทธศาสนิกชนทั่วไป. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรสมัย (1999).
- พระสุนนาค โสโส. (2510). เทียบกรรมฐานของพระอาจารย์บุญนาค. กรุงเทพฯ: สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.
- พระมหาภูลังกา เขมทสสี. (2537). ตามรอยธรรมหลวงปู่สรวง เทวดาเล่นดิน. กรุงเทพฯ: ทำดี ทีม.
- ภัทรศักดิ์ เอกบุตร. (2560). ขุนแผนอุ้มไก่หลวงปู่สรวง. เรียกใช้เมื่อ 5 กรกฎาคม 2566 จาก <http://www.khunphaen-pusuang.com/article/12/หลวงปู่สรวงอุ้มไก่>
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- มหาวิทยาลัย. (2547). *วิสุทธิธรรมรคแปล ภาค 2 ตอน 2*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัย. (2561). *ธัมมปทฎฐกถา (ปฐโม ภาค)*. พิมพ์ครั้งที่ 27. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย.
- สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป. อ. ปยุตฺโต). (2566). *โพชฌงค์ : พุทธวิธีเสริมสุขภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 221. นครปฐม : วัดญาณเวศกวัน.
- สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส. (2538). *พุทธศาสนสุภาษิต เล่ม 1*. พิมพ์ครั้งที่ 32. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย.
- สุนัน ศรีหิรัญ. (2556). *ประวัติ อภินิหาร และวัดมุงคล หลวงปู่สรวง เทวดาเล่นดิน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บางกอกสาส์น.
- สำรวย นักการเรือน. (2546). *ธรรมะจากเจ็ดตำนาน สิบสองตำนาน คเวทพาทุ่*. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.